

Juli 2021

Nieuwsbrief Participatie Durgerdam

Vanuit het participatieproces en het kernteam Durgerdam is er de afgelopen tijd veel gebeurd.

Het werk gaat steeds over drie thema's:

- 1: waterveiligheid (de dijkversterking)
- 2: de zakkingen in Durgerdam
- 3: openbare ruimte

Allereerst over **waterveiligheid** (de dijkversterking): er wordt ontzettend veel werk verzet om te komen tot een ontwerp van de dijk dat zo dicht mogelijk bij het IRP blijft én waarbij rekening wordt gehouden met de **zakkingen** in Durgerdam. Rondom deze zakkingen zijn ook een aantal bijeenkomsten georganiseerd met de werkgroep Durgerdam Zakt. En dan is er nog de **openbare ruimte**: er is een expositie geweest in de Durgerdammer kerk waarin tekeningen zijn gepresenteerd, met daarbij een enquête. Deze input wordt de komende periode verwerkt.

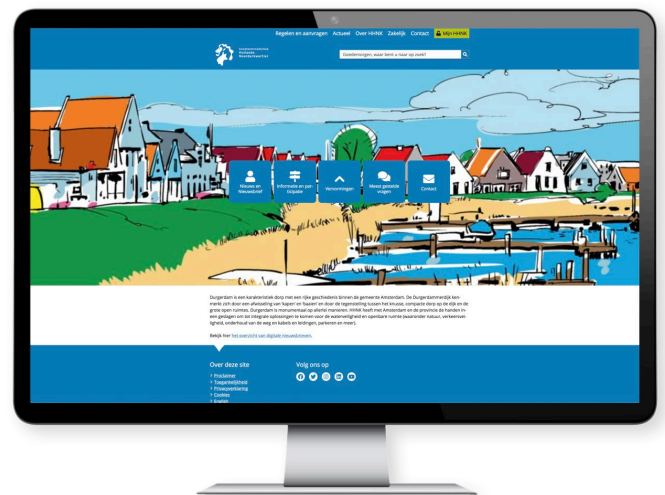
In deze nieuwsbrief zetten we de stand van zaken op een rij en leggen we een aantal belangrijke begrippen uit.

Wat is er ook alweer gedaan?

In 2017 en 2018 is samen met bewoners en andere betrokkenen een intensief participatietraject doorlopen in Durgerdam. Begin 2019 is het resultaat hiervan gepresenteerd: het Integraal Ruimtelijk Programma Durgerdam (IRP). Dit IRP is ondertekend door het bestuur van HHNK, Provincie Noord-Holland, gemeente Amsterdam, Centrale Dorpenraad Landelijk Noord en Dorpsraad Durgerdam.

Het Integraal Ruimtelijk Programma Durgerdam

In het IRP staan uitgangspunten voor de dijkversterking en de inrichting van de openbare ruimte (zie ook www.hhnk.nl/durgerdam). Het gaat onder andere om principes en voorkeursrichtingen; denk aan inrichting van de weg, een zo laag mogelijke dijk, maximale hoogte en breedte en meer. Het Integraal Ruimtelijk Programma dient als basis voor de formele plannen, die door HHNK en Amsterdam afzonderlijk worden uitgewerkt. Op dit moment zijn er nog geen formele plannen vastgesteld. De nodige tussenstappen zijn steeds besproken met de technische werkgroep, de werkgroep Openbare ruimte en Ons Durgerdam.

Dijkversterking

Uit het rekenwerk en aanvullend onderzoek in 2019 en 2020 kwam naar voren dat de uitgangspunten voor de dijkversterking in het IRP niet aansluiten op de benodigde hoogte van de dijk. Dit geldt voor het Westeinde en een deel bij de havenmond. Daarnaast bleek de oplossing voor stabiliteit ook niet voldoende. Tot slot werd duidelijk dat er in Durgerdam forse zakkingen zijn, onder andere van (een aantal) woningen: méér dan eerst bekend was. Deze zakkingen hebben invloed op hoe en op welke manier de dijk versterkt kan worden. De extra opgave voor hoogte, stabiliteit en zakkingen zorgt er voor dat we de dijk niet op de standaard manier kunnen versterken. Daarom is maatwerk nodig specifiek voor Durgerdam.

Openbare ruimte

Naast het ontwerp voor waterveiligheid en (de werkgroep) Durgerdam Zakt is er ook nog het proces rondom de openbare ruimte. Eind april zijn tussentijdse tekeningen van het ontwerp van de openbare ruimte gepresenteerd in de kerk in Durgerdam. Veel bezoekers hebben de bijbehorende enquête ingevuld en persoonlijke opmerkingen gegeven en vragen gesteld. Een deel van deze opmerkingen wordt verwerkt in een nieuwe versie van de tekeningen. Het andere deel van de vragen en opmerkingen wordt verwerkt in een overzicht dat binnenkort wordt gepubliceerd.

Het IRP blijft vertrekpunt: werken met bouwstenen

Hoogte en stabiliteit van een dijk zijn altijd met elkaar verbonden: algemeen gesteld heeft een hogere dijk minder breed (stabiel) te zijn en een bredere dijk kan lager zijn.

In het IRP staan een aantal mogelijke oplossingen voor het hoogtetekort (onder andere een bredere berm, beperkte kruinverhoging en lichte verhoging van de berm) en de stabiliteit (onder andere de aanleg van een buitenberm en stenen bekleding). Deze mogelijke oplossingen noemen we **bouwstenen**: een bouwsteen is een technische manier om een dijk te versterken die tegelijkertijd een probleem oplost. Deze bouwstenen worden ingezet om tot een ontwerp te komen dat én past bij het IRP, én voldoende waterveiligheid biedt én uitvoerbaar is.

Juist doordat we hebben afgesproken zo dicht mogelijk bij de uitgangspunten van het IRP te blijven, vergt het rekenwerk en het schuiven met bouwstenen ontzettend veel tijd: de afgelopen maanden zijn steeds nieuwe mogelijke oplossingen onderzocht, analyses uitgevoerd en scenario's doorgenomen. De forse autonome zakkingen maken het rekenwerk daarbij extra complex. Het begrip 'autonome zakkingen' wordt op de laatste pagina uitgelegd.

Voorbeelden van Bouwstenen voor Durgerdam

Een voorbeeld van een bouwsteen is het 'verflauwen van het talud'. Het steiler of flauwer maken van het talud van de dijk (de schuine helling aan de waterkant) heeft onder andere invloed op de benodigde hoogte van de dijk, maar óók weer op de uiteindelijke breedte.

Een ander voorbeeld van een bouwsteen is het 'verruwen van het talud': de kracht van de golven kan worden beperkt door zwaardere bekleding aan te brengen, waardoor de dijk misschien wel minder breed hoeft te worden. Hierbij is het belangrijk om ervan bewust te zijn dat al deze bouwstenen met elkaar samenhangen. Daarnaast wordt er ook heel specifiek gekeken of het mogelijk is om in de sommen nog optimalisaties door te voeren in samenwerking met Deltares en experts (adviesteam Dijkontwerp).

Of een bouwsteen kansrijk is, hangt (nu) grotendeels af van de uitvoering en vervormingen. Een voorbeeld: voor het verflauwen van het talud is veel extra grond nodig. Deze extra grond zorgt voor extra zakkingen, omdat Durgerdam al zakt willen we dat zo veel mogelijk voorkomen. Dit alles bepaalt voor een groot deel de keuzes die we nu nog (kunnen) maken.

Voorbeelden van bouwstenen

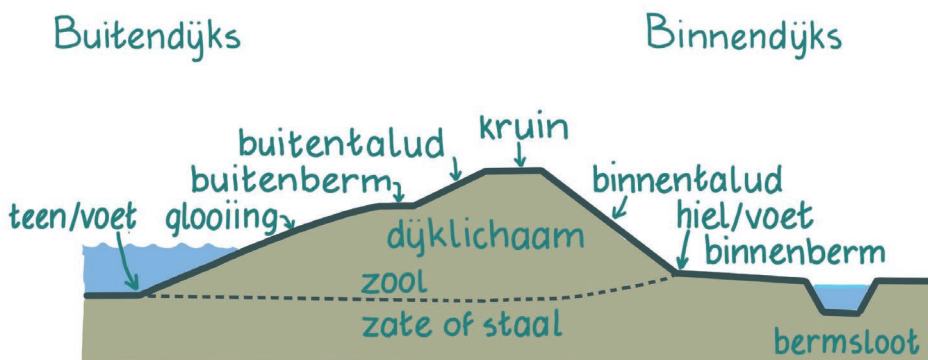
Flauwer buiten talud

Voorberm

Verruwen talud

Dijkbegrippen

tekening Linda van Oostrum, In Progrez

Werkgroep Durgerdam Zakt

Er is besloten een derde werkgroep te starten, omdat helder werd dat een deel van de woningen in de huidige situatie vervormen. De komende jaren kan dit ook zonder dijkversterking voor problemen gaan zorgen. Daarom is het voor een woningeigenaren noodzaak om na te denken over het toekomst bestendig maken van de woning. Dit is ook onderwerp van gesprek in deze werkgroep. Deze werkgroep is in het najaar van 2020 gestart. De werkgroep bestaat uit de gemeente Amsterdam, bewoners van Durgerdam en HHNK. Alle partijen hebben een bepaalde verantwoordelijkheid ten opzichte van zakkings en daarbij behorende vervormingen. Bewoners zijn verantwoordelijk voor hun eigen woning, de gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor

de openbare ruimte en het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de dijk en waterveiligheid. Alle partijen ondervinden invloed van de zakkings en vervormingen en moeten daar zo zorgvuldig mogelijk mee omgaan.

Met deze werkgroep is een plan van aanpak besproken om te kijken hoe we dit proces gezamenlijk (bewoners, gemeente Amsterdam en HHNK) kunnen insteken. Langzamerhand komt dit plan van aanpak tot uitvoering: de online presentatie van SkyGeo op 15 juni was bijvoorbeeld een van de voorgestelde acties uit het plan van aanpak.

Wat gaat er nu gebeuren?

De vervormingen hebben dus grote invloed op het ontwerp van de dijk.

Goed om te weten:
u kunt het plan van aanpak van Durgerdam Zakt terugvinden op www.hhnk.nl/durgerdam onder de button vervormingen.

Daarom onderzoeken we deze zomer wat er mogelijk is voor dijkversterking in Durgerdam, in combinatie met de vervormingen aan de woningen. Dit specialistische werk wordt uitgevoerd door Deltares.

Meedoen met de werkgroep?

Er zijn al een aantal bijeenkomsten geweest, maar uw aanwezigheid is zeker gewenst bij de werkgroep Durgerdam Zakt. Ook meedoen? Laat het ons weten via durgerdam@hhnk.nl.

Wat zijn autonome zakkings?

In Durgerdam zijn de meeste woningen gebouwd op een fundering op staal (zonder palen). Normaal gesproken hoort dit soort fundering thuis op zandgrond. In Durgerdam bestaat de ondergrond uit (slappe) klei- en veen- grond. Het kan dan zijn dat de woning door de jaren heen steeds meer verzakt, omdat de grond onder de woning ook verzakt. Dit soort zakkings worden ook wel *autonome zakkings* genoemd: deze autonome zakkings kunnen leiden tot vervormingen aan de woningen die ontstaan zónder dat er bepaald (menselijk) handelen aan vooraf gaat (zonder uitvoering van de dijkversterking). We zien op basis van eerdere metingen dat sommige huizen fors zakken en dat is zorgelijk.

Wat gebeurt er aankomende tijd?

Aankomende tijd wordt in nauwe samenwerking met Deltares onderzocht wat er met al deze factoren (hoogte, stabiliteit, zakkings en vervormingen) wél mogelijk is om te komen tot een veilige dijk. Zodra hier meer over bekend is informeren wij u hierover.

Autonome zakkings en dijkversterking

Naast de autonome vervormingen kunnen (extra) vervormingen ontstaan (relatieve vervormingen) als gevolg van werkzaamheden. Een voorbeeld daarvan is werk aan de dijk: een dijkversterking is ingrijpend en kan effect hebben op bebouwing op en langs de dijk. Omdat we de kans op extra vervormingen zoveel mogelijk willen beperken is het nodig om heel goed naar de effecten van het ontwerp van de dijk te kijken en wellicht al voorafgaand aan de werkzaamheden maatregelen te treffen aan uw woning. Dit maakt onderdeel uit van het gesprek in de werkgroep Durgerdam Zakt.

Mocht u recent in het dorp Durgerdam zijn komen wonen, dan kunnen wij ons voorstellen dat deze nieuwsbrief veel informatie bevat. Voor vragen kunt u terecht bij de Omgevingsmanager van dit project, Wineke Straatsma. De contactgegevens staan onderaan deze nieuwsbrief vermeld.

Contactgegevens

E durgerdam@hhnk.nl
Wineke Straatsma (HHNK), M 06-20879350
Mark Brattinga (gemeente Amsterdam)

Nadere informatie

www.hhnk.nl/durgerdam
www.markermeerdijken.nl
www.hoogwaterbeschermingsprogramma.nl